

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	
Revizyon No:	
Sayfa:	

Bölüm Adı	İlahiyat	Güncelleme Tarihi	27/12/2024		
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	Yıl	Yarıyıl	AKTS
İLF1142022371	TEFSİR TARİHİ	ZORUNLU	1	2	2
Dersin Seviyesi					
Lisans					
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)		Haftalık Uygulama Saati		Haftalık Laboratuvar Sayısı	
2		0		0	
Öğrenim Türü					
Örgün					
Eğitim Dili					
Türkçe					
Dersin Amacı					
Tefsir çeşitleri, tefsirde farklı yorumların çıkış sebepleri, tefsirin doğuşu ve gelişimi, tefsirin tedvini ve tarihten günümüze tefsir ekolleri ve Kur'an'a yaklaşımlar hakkında bilgi vermek.					
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler					
Yok					
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler					
Yok					
Dersin İçeriği					
Hz. Peygamber, sahabe ve tabiunun tefsirdeki yeri ve önemi, Kur'an ve tefsir tarihi, günümüze kadar yazılan tefsirler.					
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar					
Yok					
Staj Durumu					
Yok					
Ders Kitabı / Malzemesi*					
1	Cerrahoğlu, İsmail. <i>Tefsir Usulü</i> . Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1989.				
2	GÜL, Ali Rıza – KARATAŞ, Ali (Ed.) <i>Tefsir Usulü</i> . İstanbul: Lisans Yayıncılık San.ve Tic. Ltd. Şti., 2020				
3	DARTMA Bahattin (Ed.) <i>Tefsir Tarihi ve Usulü</i> , Eskişehir, Anadolu Üniv. Yay., 2013.				
4					
5					
6					
İlave Kaynak(lar)*					
1	Suyutî, <i>el-İtkân fî Ulumi'l-Kur'ân</i> , 1974.				
2	Cerrahoğlu, İsmail, <i>Tefsir Tarihi</i> . Ankara, 2019.				
3	İslam Ansiklopedisi İlgili Maddeleri.				
4					
5					
6					
7					
8					
9					
Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri					
Dr. Öğrt. Üyesi Orhan İYİBİLGİN					
Dr. Öğrt. Üyesi Alim HATİP					
+-					
--+-					
Ders Asistanı/Asistanları					

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	
Revizyon No:	
Sayfa:	

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**

ÖÇ-1	Aynı kutsal metin hakkında farklı yorumların çıkış sebeplerini kavrar
ÖÇ-2	Başlangıcından günümüze tefsir ilminin gelişimi hakkında bilgi sahibi olur
ÖÇ-3	Tefsir çeşitleri ve ekolleri arasındaki farkları tespit edebilir
ÖÇ-4	Günümüzde Kur'an'a farklı yaklaşımlar hakkında bir perspektif kazanır
ÖÇ-5	Hz. Peygamber, Sahabe ve Tabiûnun Kur'anı nasıl tefsir ettiklerini gösterir
ÖÇ-6	

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			Bilgi	Beceri	Yetkinlik	
1.	Tefsir, te'vil, terceme kavramları, Kur'an'ın tarifi, isimleri, vahiy, vahyin keyfiyeti ve çeşitleri, Ayet, sure kavramları	Kur'an, Tefsir, te'vil, terceme, vahiy, ayet ve sure kavramlarını açıklar.	x			➤ Cerrahoğlu, 1989, 31-60, 213-220.
		Kur'an'ın diğer isimlerini ve vahyin geliş şekillerini bilir.	x			
		Mushaf tertibine göre sureleri ayırt eder.		x		
		Vahyin geliş şekillerine göre hangi ayetlerin nasıl gelmiş olabileceğini ifade eder.			x	
2.	Kur'an'ın Peygamberimiz (s.a.v.) zamanında yazılması, ezberlenmesi	Kur'an'ın metinleşme sürecini bilir.	x			➤ — Cerrahoğlu, 1989, 62-68.
		Kur'an'ın muhafazasının nasıl olduğunu ifade eder.			x	
		Kur'an'ın Peygamberimiz (s.a.v.) zamanında yazılmasının delillerini sıralar.		x		
3.	Kur'an-ı Kerimin cem'i, teksiri, Kur'an'ı Kerim'in harekelenmesi, noktalanması, yedi harf meselesi	Yedi harfle ilgili görüşleri bilir.	x			➤ — Cerrahoğlu, 1989, 69-102.
		Cem', i'cam ve istinsah terimlerini ayırt eder.		x		
		Kur'an hattının gelişim sürecinin aşamalarını analiz eder.			x	
4.	Hz. Peygamber'in Kur'an'ı tefsiri	Hiz. Peygamber'in tefsir metodlarını bilir.	x			➤ — DARTMA, 2013, 81-86.
		Hiz. Peygamber'in Kur'an'ı anlamadaki önemini açıklar.		x		
5.	Sahâbenin Kur'an'ı tefsiri, Tâbiûn'un Kur'an'ı tefsiri	Sahabe ve tabiin dönemindeki tefsir faaliyetinin özelliklerini tanıır.	x			➤ Cerrahoğlu, 1989, 234-269. ➤ DARTMA, 2013, 87-97.
		Tedvin döneminde tefsirde meşhur kişileri ve tefsir faaliyetlerinin özelliklerini kavrar.	x			
		İsrailiyatın ne olduğunu bilir.		x		
6.	İlk yazılan tefsirler	İlk tefsirleri bilir.	x			➤ — Cerrahoğlu, 1989, 269-288 ➤ — DARTMA, 2013, 97- 103.
		İlk yazılan tefsirlerin özelliklerini açıklar.			x	
7.	Rivâyet tefsiri ve Dirâyet tefsiri, örnekleri	Rivayet ve Dirayet tefsirini tanımlar.	x			➤ Cerrahoğlu, 1989, 228-230. ➤ DARTMA, 2013, 109-128.
		Rivayet ve Dirayet tefsirinin özelliklerini ve eleştirilen yönlerini sayar..		x		
		Rivayet ve Dirayet tefsirlerini ayırt edebilir.			x	

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

1. Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
2. Öğrencilerin aktif katılım sağlamaları için ilgili haftanın konusuna ilişkin kaynakları okuması.
3. Derse devama ilişkin sınırın aşılmaması.
4. Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.

Ödevler

Konusu:

Açıklama:

Son Teslim Tarihi:

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

Ders Değerlendirme

Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Adet	Değer
Ara Sınav	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	Adet	Değer
Final Sınavı	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		%60
Toplam		%100

Ders İş Yüğü

Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	14	2	28
Bireysel Çalışma	10	1	10
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	4	2	8
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	6	3	18
Okuma	5	1	5
Toplam İş Yüğü (Saat)			71
AKTS (Toplam İş Yüğü/30)			2.36

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	
Revizyon No:	
Sayfa:	

Program Çıktıları (PÇ) ile Tefsir Tarihi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Çıktıları	Öğretim						
Program Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÇ1) Kur'an'ı ve ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	5	5	5	5	5		
PÇ2) Hadis ve ilgili konularını bilir anlar ve yorumlar.	4	4	2	3	5		
PÇ 3) Hz. Peygamberin hayatıyla ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	4	4	2	3	5		
PÇ 4) Temel İslami İlimlerle ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	5	5	5	5	4		
PÇ 5) Türk ve İslam tarihi, sanatları ile ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	1	1	1	1	1		
PÇ 6) Felsefe ve din bilimleri konularıyla ilgili bilgileri değerlendirme ve yorumlayabilme yeteneğine sahip olur.	1	1	2	2	2		
PÇ 7) İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır.	4	4	3	3	4		
PÇ 8) İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur.							
PÇ 9) Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. Disiplinler arası bakış açısı ile değerlendirme yapabilir.	4	4	2	2	2		
PÇ 10) Türkçeyi güzel ve doğru kullanır ve konuşur. Hitabet sanatının inceliklerini bilir ve uygular.	5	5	4	3	4		
PÇ11) Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur.	2	2	3	2	2		
PÇ 12) Formasyonunun gerektirdiği kurumlara ve faaliyetlere iştirak ve intibak eder. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası dini, kültürel ve sosyal politikalarının geliştirilmesinde aktif rol üstlenebilir.	2	2	4	2	3		
PÇ 13) Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir.	2	2	1	2	1		
PÇ 14) Yaşayan dünya dinleri ve dinî akım mensuplarıyla iletişim kurup, aracı roller üstlenip, bir arada yaşamaya yönelik ortak projeler üretebilir.	2	2	2	2	2		
PÇ 15) Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır.	5	5	2	2	2		
PÇ 16) Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Arapça, Osmanlıca ve Batı dillerinde yazılmış kaynakları ve metinleri okuyup değerlendirebilir. Yerli ve yabancı meslektaşlarıyla bilimsel ve kültürel iletişim kurabilir.	1	1	2	5	3		
PÇ 17) Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır Bilgisiyle örtüşen davranışlar sergileyerek topluma örnek olma şuuruyla hareket eden iyi bir insan ve vatandaş olur. Beşeri münasebetlerinde ve iletişiminde gerekli özelliklere sahip olur ve sosyal ilişkileri olumlu düzeyde yürütebilir.	5	5	4	4	2		
PÇ 18) Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır.	1	1	2	2	1		
PÇ 19) Dinî konularda uzman kişilerle bilgi alışverişinde bulunma ve tartışma becerisine sahip olur.							
PÇ 20) İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar ve gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir.	4	4	1	1	2		

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Tefsir Tarihi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Çıktıları	Öğretim	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
Programa Özgü Ölçütler								
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma								
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma		3	2	3	1	1		
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme								
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma		3	3	4	4	3		
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma		2	2	3	4	2		
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma		4	3	2	2	2		
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma								
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma								
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma		2	2	2	1	1		

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.